

Grabowski, Zbigniew R.

Kalendarium życia prof. Wiktora Kemuli (1902-1985)

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 47/1, 89-92

2002

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zbigniew R. Grabowski*
(Warszawa)

CALENDARIUM ŻYCIA PROF. WIKTORA KEMULI (1902–1985)

- 1902, 6.III – urodził się, w Izmaile (Besarabia) jako syn Michała i Michaliny z Guzerów
- 1921 – przyjazd do Polski; początek studiów chemicznych na Uniwersytecie Jana Kazimierza (UJK) we Lwowie
- 1923 – przyjęty do katedry prof. S. Tołłoczki na UJK jako demonstrator
- 1927 – doktorat, UJK. Praca: *O działaniu promieni ultrafioletowych na węglowodory szeregu metanowego* (promotor: prof. Stanisław Tołłoczko)
- 1929 – 1930 jako *post-doc* u prof. J. Heyrovský'ego w Pradze, potem (1930–1931) w Lipsku u prof. F. Weigerta oraz P. Debye'a
- 1932 – powrót do Lwowa; habilitacja
- 1936 – profesor nadzwyczajny Chemii Fizycznej na Uniwersytecie Jana Kazimierza; członek Lwowskiego Towarzystwa Naukowego
- 1939 – powołany na profesora zwyczajnego i kierownika katedry Chemii Nieorganicznej Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie (UW). Wybuch wojny przeszkodził w objęciu stanowiska.
- 1939, 8.XI – ślub z Marią z Majchrowiczów
- 1939–1941 – okupacja sowiecka; kontynuuje nauczanie na Uniwersytecie we Lwowie
- 1940 – rodzi się syn Andrzej

* Instytut Chemii Fizycznej PAN.

- 1941 – okupacja niemiecka Lwowa, zamknięcie Uniwersytetu.
- 1942 – rodzi się córka Gabriela
- 1942–1944 – praca w charakterze chemika-analityka
- 1944 – opuszcza Lwów, do Tęczynka
- 1945 – przeprowadzka do Krakowa (mieszkanie przy ul. Wenecja), potem do Warszawy; wybrany do Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie; objęcie katedry na Uniwersytecie Warszawskim. 31.VIII – gospodarz gmachu Chemii UW; X – początek wykładów;
- 1946, VI–VIII – kierownik wyprawy z 250 studentami do Danii – Polskie Studium Letnie w Kopenhadze; wybrany do Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (1946–1950 – Sekretarz Wydziału III TNW)
- 1949 – wyjazd służbowy do Anglii
- 1950–1985 – redaktor naczelny „Roczników Chemii” (później „Polish Journal of Chemistry”)
- 1952 – pierwsze prace z chromatopolarografii; 1.IX – kierownik Zespołu Katedr Chemii UW
- 1955 – kierownik Zakładu Fizykochemicznych Metod Analitycznych w tworzącym się Instytucie Chemii Fizycznej (IChF) PAN
- 1956 – 1959 – Prorektor UW do spraw nauki
- 1956 – Konferencja Polarograficzna w Warszawie; wybrany do Polskiej Akademii Nauk; promotor doktoratu h.c. Jaroslava Heyrovský’ego na UW
- 1955–1959 – Prezes Polskiego Towarzystwa Chemicznego
- 1956–1968 – redaktor naczelny „Chemii Analitycznej”
- 1956 – pierwsze prace z użyciem wiszącej kroplowej elektrody rtęciowej
- 1959 – członek *Société de Chimie Industrielle*
- 1960 – pierwsze prace o zastosowaniu klatratów jako sorbentów w chromatopolarografii; wybrany na członka *Deutsche Akademie der Naturforscher und Ärzte „Leopoldina“*
- 1961 – wybrany na członka rzeczywistego PAN
- 1962, 15.IX – szkalujący artykuł J. Urbana w „Polityce”
- 1966 – członek honorowy Czechosłowackiego Towarzystwa Chemicznego
- 1968 – wystąpienie w obronie studentów; usunięcie z Uniwersytetu
- 1969–1973 – *President, Analytical Chemistry Division of Internat. Union of Pure & Appl. Chemistry (IUPAC)*

-
- 1972–1974 ponownie prezes Polskiego Towarzystwa Chemicznego
- 1972 – członek honorowy Japońskiego Towarzystwa Chemii Analitycznej
- 1976 – honorowy Prezes Polskiego Towarzystwa Chemicznego; podpisuje list otwarty członków PAN, protestujący przeciw represjom wobec robotników Radomia i Ursusa; nazwisko Kemuli zostaje objęte *zapisem* cenzury
- 1977, 10.III. – cichy jubileusz 75-lecia, w Pałacu Staszica, wśród uczniów i przyjaciół
- 1978 – członek honorowy Towarzystwa Chemicznego NRD
- 1979 – członek honorowy *Royal Society for Chemistry*
- 1979, 2.XII – zgon małżonki, pani Marii Kemulowej
- 1981 – Senat UW przeprosza za represje i usunięcie z Uniwersytetu w 1968 r.; doktorat *h.c.* UW; XI – reaktywował Towarzystwo Naukowe Warszawskie. Prezes TNW
- 1982 – skromna uroczystość 80 urodzin: 5.III – zamknięta sesja Rady Naukowej IChF PAN; komandoria Polonia Restituta z gwiazdą; honorowy przewodniczący Rady Naukowej IChF PAN
- 1985, 17.X – zgon, w kościele św. Krzyża w Warszawie

